

Spis treści

Wstęp	11
Rozdział TEORETYCZNE PODSTAWY FUNKCJONOWANIA ORGANIZACJI	15
<i>Maria Białasiewicz, Joanna Brózda, Tadeusz Buczkowski, Barbara Czerniachowicz, Stanisław Marek, Wanda Skoczylas</i>	
1.1. Ewolucja koncepcji organizacji	15
1.2. Rodzaje organizacji	20
1.3. Cykl życia organizacji	22
1.4. Przedsiębiorstwo jako podstawowa organizacja gospodarcza	25
1.4.1. Powstanie i uwarunkowania rozwoju przedsiębiorstw	25
1.4.2. Przedsiębiorstwo jako system otwarty	28
1.4.3. Przedsiębiorca i przedsiębiorczość	30
1.4.4. Misja i cele przedsiębiorstwa	33
1.4.5. Podstawowe zasady działania przedsiębiorstwa	35
1.4.6. Charakterystyczne atrybuty przedsiębiorstwa	37
1.4.7. Funkcje przedsiębiorstw	39
1.5. Wartość przedsiębiorstwa jako finansowy cel jego działalności	40
Rozdział FORMY I PRZEKSZTAŁCENIA PRZEDSIĘBIORSTW	55
<i>Maria Białasiewicz, Tadeusz Buczkowski, Malwina Szczepkowska</i>	
2.1. Klasyfikacja przedsiębiorstw według wybranych kryteriów	55
2.2. Organizacyjno-prawne formy przedsiębiorstw	57
2.3. Kryteria wyboru formy organizacyjno-prawnej działalności przedsiębiorstw	62
2.4. Nowe formy przedsiębiorstw	64

2.5.	Wielopodmiotowe struktury gospodarcze	67
2.6.	Nadzór korporacyjny nad organizacjami	71
2.7.	Procesy restrukturyzacji przedsiębiorstw	76
2.8.	Przekształcenia własnościowe przedsiębiorstw państwowych	79

Rozdział **OTOCZENIE PRZEDSIĘBIORSTWA**

87

Joanna Brózda, Stanisław Marek

3.1.	Ewolucja roli i miejsca otoczenia w teorii organizacji – przedsiębiorstwo jako system otwarty na otoczenie	87
3.2.	Elementy otoczenia przedsiębiorstwa	89
3.3.	Charakterystyka makrootoczenia przedsiębiorstwa	91
3.3.1.	Wymiar ekonomiczny	91
3.3.2.	Wymiar polityczno-prawny	93
3.3.3.	Wymiar socjokulturowy	94
3.3.4.	Wymiar techniczno-technologiczny	96
3.3.5.	Wymiar naturalny	97
3.4.	Otoczenie zadaniowe przedsiębiorstwa	98
3.4.1.	Przedsiębiorstwo a gospodarstwo domowe	100
3.4.2.	Relacje między przedsiębiorstwami	101
3.4.3.	Relacje przedsiębiorstwa z władzami	103
3.4.4.	Relacje przedsiębiorstwa z instytucjami finansowymi	108
3.4.5.	Relacje przedsiębiorstwa z podmiotami demokracji gospodarczej ..	109
3.4.6.	Relacje przedsiębiorstwa z wyższymi uczelniami i innymi ośrodkami badawczo-rozwojowymi oraz innowacyjnymi	111
3.4.7.	Relacje przedsiębiorstwa z gminą i jej społecznością lokalną	112
3.5.	Analiza otoczenia przedsiębiorstwa	113
3.5.1.	Metody analizy makrootoczenia przedsiębiorstwa	114
3.5.2.	Analiza otoczenia zadaniowego – metoda „pięciu sił” M.E. Portera ..	115
3.5.3.	Analiza SWOT jako metoda zintegrowana	116
3.5.4.	Metody analizy przedsiębiorstwa	117

Rozdział **ZASOBY I ICH ZNACZENIE W DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA**

125

Joanna Brózda, Stanisław Marek

4.1.	Od tradycyjnego do nowoczesnego ujęcia zasobów	125
4.2.	Struktura zasobów przedsiębiorstwa	127
4.2.1.	Zasoby materialne	127
4.2.2.	Zasoby ludzkie	130
4.2.3.	Zasoby niematerialne	131
4.3.	Transformacja zasobów i ich rola w procesie tworzenia wartości przedsiębiorstwa	133

Rozdział	GOSPODAROWANIE ZASOBAMI MATERIALNYMI	145
<i>Joanna Brózda, Władysław Janasz</i>		
5.1.	Istota i funkcje kapitału trwałego	145
5.2.	Istota i cechy aktywów oraz ich znaczenie dla przedsiębiorstwa	147
5.3.	Zarządzanie aktywami trwałymi przedsiębiorstwa	148
5.3.1.	Pojęcie aktywów trwałych	148
5.3.2.	Zużycie środków trwałych	151
5.3.3.	Amortyzacja środków trwałych jako kategoria ekonomiczna	154
5.3.4.	Strategie obsługi eksploatacyjnej wyposażenia produkcyjnego	159
5.3.5.	Produktywność środków trwałych	162
5.4.	Gospodarowanie aktywami obrotowymi w przedsiębiorstwie	166
5.4.1.	Istota aktywów obrotowych	166
5.4.2.	Gospodarowanie zapasami	167
5.4.3.	Zarządzanie należnościami	170
5.4.4.	Gospodarowanie środkami pieniężnymi	173
5.4.5.	Ustalanie zapotrzebowania na kapitał obrotowy i źródła jego finansowania	175
Rozdział	GOSPODAROWANIE KAPITAŁEM LUDZKIM	183
<i>Maria Białasiewicz, Tadeusz Buczkowski, Barbara Czerniachowicz</i>		
6.1.	Wprowadzenie do gospodarowania kapitałem ludzkim	183
6.2.	Ewolucja funkcji personalnej w przedsiębiorstwie	184
6.3.	Kapitał ludzki w modelach polityki kadrowej	185
6.4.	Przyszłościowe nurty gospodarowania kapitałem ludzkim	186
6.5.	Główne komponenty zarządzania kapitałem ludzkim w przedsiębiorstwie	188
6.5.1.	Planowanie zatrudnienia	189
6.5.2.	Rekrutacja i selekcja kadr	191
6.5.3.	Wprowadzenie do pracy	196
6.5.4.	Szkolenia i doskonalenie personelu	197
6.5.5.	Ocenianie pracowników	200
6.5.6.	Przesunięcia i fluktuacja pracowników	202
6.5.7.	Motywowanie pracowników	204
Rozdział	GOSPODAROWANIE ZASOBAMI NIEMATERIALNYMI	219
<i>Barbara Czerniachowicz, Malwina Szczepkowska</i>		
7.1.	Wprowadzenie do problematyki gospodarowania zasobami niematerialnymi	219
7.2.	Charakterystyka zasobów cech i kompetencji	221
7.3.	Zasoby niematerialne urzeczywistniane przez przedsiębiorstwo	225
7.3.1.	Istota, cechy i rodzaje kultury organizacyjnej	225

7.3.2.	Zasoby technologiczne (technologia informacyjna)	229
7.3.3.	Patenty, prawa autorskie, tajemnice handlowe	230
7.3.4.	Reputacja przedsiębiorstwa i produktu, znak towarowy	232
7.4.	Lokalizacja jako specyficzny rodzaj zasobów niematerialnych	236
Rozdział	ZASOBY PARTNERSKIE I KLIENCKIE PRZEDSIĘBIORSTWA	243
	<i>Joanna Brózda, Barbara Czerniachowicz</i>	
8.1.	Znaczenie i atrybuty zasobów partnerskich i klienckich dla przedsiębiorstwa oraz ich miejsce w procesie transformacji zasobów	243
8.2.	Istota i struktura zasobów partnerskich	246
8.3.	Zasoby partnerskie przedsiębiorstwa w świetle teorii gron i koncepcji sieci przedsiębiorstw	251
8.4.	Istota i rola zasobów klienckich	255
8.5.	Elementy zarządzania zasobami klienckimi	256
8.6.	Rachunek kosztów klienta	261
8.7.	Modele zarządzania oparte na relacjach z klientami	263
Rozdział	PROCESY INNOWACYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWIE	271
	<i>Władysław Janasz</i>	
9.1.	Podstawowe pojęcia	271
9.2.	Podstawowe cechy procesu innowacyjnego	274
9.3.	Modele procesu innowacyjnego	276
9.4.	Aktywność innowacyjna jako źródło tworzenia wartości przedsiębiorstwa	283
9.5.	Rodzaje i kryteria strategii innowacyjnych	289
9.6.	Podstawowe warunki innowacyjności przedsiębiorstw	294
Rozdział	WSPÓŁCZESNE PROBLEMY ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM	301
	<i>Maria Białasiewicz, Barbara Czerniachowicz</i>	
10.1.	Pojęcie i ewolucja zarządzania	301
10.2.	Istota i rozwój zarządzania strategicznego	305
10.3.	Rola kadry menedżerskiej w zarządzaniu strategicznym	309
10.4.	Strategia jako podstawowe pojęcie zarządzania strategicznego	312
10.5.	Proces zarządzania strategicznego	314
10.6.	Współczesne koncepcje i metody zarządzania przedsiębiorstwem ..	320
Rozdział	FINANSOWY WYMIAR REZULTATÓW PRZEDSIĘBIORSTWA	337
	<i>Wanda Skoczylas</i>	
11.1.	Metody pomiaru wartości przedsiębiorstwa na rynku kapitałowym	337

11.2.	Problem pomiaru wewnętrznej wartości przedsiębiorstwa i stosowane mierniki	339
11.3.	Model tworzenia wartości przedsiębiorstwa w badaniach analitycznych	348
11.4.	Systemy pomiaru osiągnięć w sterowaniu wartością przedsiębiorstwa	355
11.5.	Strategiczna karta wyników jako przykład systemu pomiaru osiągnięć odpowiadający potrzebom zarządzania strategicznego	357
Rozdział	GLÓWNE UWARUNKOWANIA FUNKCJONOWANIA I ROZWOJU PRZEDSIĘBIORSTW PRZYSZŁOŚCI	363
	<i>Barbara Czerniachowicz, Stanisław Marek, Malwina Szczepkowska</i>	
12.1.	Cywilizacyjne podstawy zmian w przedsiębiorstwie	363
12.2.	Megatrendy i ich wpływ na rozwój przedsiębiorstw	366
12.3.	Wybrane przyszłe zmiany w stosunkach międzyludzkich	371
12.3.1.	Zmiany edukacyjne	371
12.3.2.	Powstanie społeczeństwa informacyjnego	374
12.3.3.	Zmiany demograficzne	376
12.4.	Obszary zmian w organizacjach przyszłości	379
12.4.1.	Obszar organizacyjny	379
12.4.2.	Obszar związków z otoczeniem	382
12.4.3.	Obszar strategii organizacji	383
12.4.4.	Obszar relacji wewnętrznych	385
12.4.5.	Obszar kulturowy	386
Bibliografia	393
Indeks	409